

Fredagen den 17:e juni 1932 var en mulen dag med ihållande duggregn. På Janssons båtvarv i Fittja söder om Stockholm hade personalen fått ledigt från det ordinarie arbetet. Iförda gula armbindlar gick varvsarbetarna omkring bland förnäma herrar i kostym och hatt för att se till att rökförbudet efterlevdes.

Det hade gått bara tre månader sedan finansmannen och tändstickskungen hade hittats död i sin våning i Paris. Ett imperium hade fallit, Sverige var chockat och världen höll andan. Nu skulle en del av konkursboets tillgångar gå under klubban på exekutiv auktion.

Det hummades och disslades bland de församlade herrarna, duggregnet och den allvarliga bakgrunden lade sordin på stämningen. Fyra Kruegerjakter låg förtöjda vid bryggan Och auktionsförrättaren, advokaten Lagerström, flyttade in auktionen under tak i stora verkstaden, särskilt med hänsyn till två damer som sällat sig till spekulanterna.

När motorjakten Match II ropades ut föll blickarna på en man i församlingen, Krister Littorin, Kruegers närmaste

medarbetare och VD i Tändsticksbolaget. Det var Littorin som som fann Ivar Kreuger utsträckt på sin säng i Paris, med en pistol i handen, skjuten i hjärtat.
I Kreugerkraschen förlorade Littorin inte bara en god vän och en stor del av sin privata förmögenhet. Han miste också sitt arbete och sin sociala ställning, nu skulle dessutom Littorins båt säljas.

Det långsträckta akterdäcket är en angenäm utsiktsplats där gästen slår sig ned i en korgstol med det rätta knarrandet.

Byggd 1917

Motorjakten hade beställts 1917. Hon ritades av ingenjören Knut Ljungberg och byggdes på Gustafsson & Anderssons varv på Lidingö. Som andra Ljungbergbåtar blev hon lång,

smal och vacker. Ljungberg hade en förnäm och artistisk linje i pennan, med mjukt språng, långa, svepande linjer, långt förskepp, låg midskeppssalong och ett utdraget akterskepp„ Kanske en aning slöseri med värdefulla utrymmen, lite opraktiskt men vackert. Ljungbergs skapelser var kända för att plöja som jagare rätt igenom vågorna och ta sjö över sig.
För Littorin och Svenska Tändsticks AB ritade han en 14-meters motorjakt i Hondurasmahogny med utsträckt fördäck, styrplats i friska luften, en voluminös salong och ett rejält akterdäck. Littorin la sig i inredningsarbetet och såg till att jakten blev bekväm med kojplatser för fyra personer, hon blev den enda av Kreugerkoncernens motorbåtar som byggdes för övernattning.
Sin nya salongsjakt gav Littorin namnet Match II, han kunde knappast ha funnit mer passande namn. Match är det engelska ordet för tändsticka, men det betyder också like eller jämlike. En tredje betydelse är giftermål, parti, en flärde är tävling.
Match II användes som representationsbåt. Utländska ministrar och andra prominenta personer blev ofta sedda gäster ombord. Man for på sightseeing, pratade affärer eller besåg någon seglarregatta Littorin stävade också på privata turer genom Stockholms skärgård ofta ut till sommarstället.

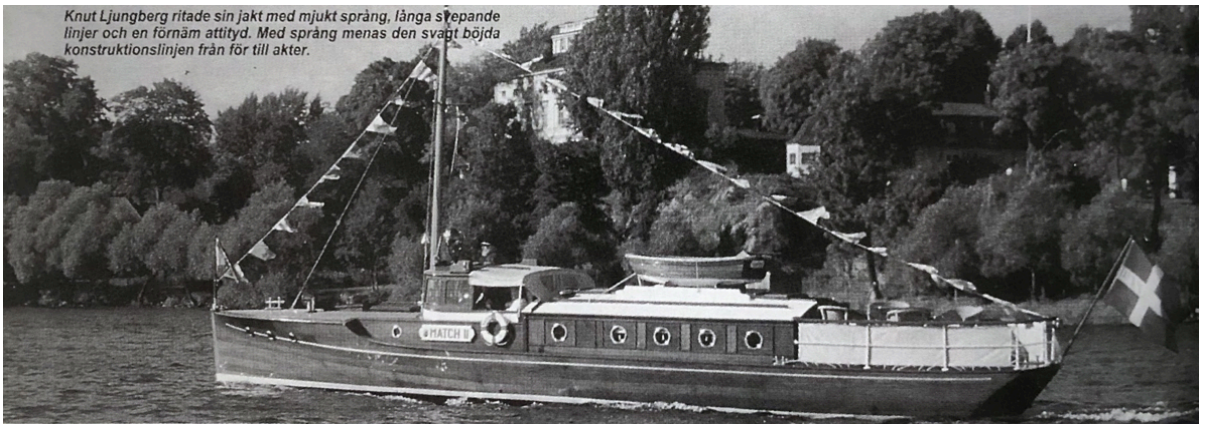

För ägarna Solveig och Lars Nygren är Match II ett lustfartyg i dess bemärkelse.

Ständig tillsyn

Maskinerna krävde ständig tillsyn, så under fördäck bodde en gast och motorman som fick rycka in när motorn krånglade. En fyrcylindrig amerikansk bensinmotor av märket Wisconsin på 62 hästkrafter gav Match II en fart på 13 knop.

Motorn byttes efter tio år mot en Sterling B6, 110hk bensinmotor och farten ökade till 16knop. Stirlingmotorn hade namn om sig att gå jämnt och vibrationsfritt.
Sin hemmahamn hade Match II vid Kungliga motorbåtsklubbens brygga vid Djurgårdsbron i Stockholm.
Budgivningen bland de församlade herrarna vid auktionen i Fittja gick trögt Slutligen ropade Harry Faulkner, verkställande direktör vid Separator AB som senare blev Alfa-Laval in fartyget för 14,100 kronor.
Hon skulle bli kvar i familjen Faulkners ägo i trettio år. Sedan tog andra ägare vid. Match II användes flitigt, gick som charterjakt i Stockholms skärgård och blev känd i teveserien “Selambs”.Hon kunde ha slutat upptorkad på en undanskymd båtuppläggningsplats vid stockholms vatten om det inte vore för Solveig och Lars Nygren, två MYS-entusiaster från Västervik.

Återfunnen 1991

När de hittade henne 1991 mådde Match II inte så bra. Akterspegel saknades, i stället gapade ett stort, mörkt hål emot de småländska spekulanterna. Salongstaket hade sjunkit ihop, propellern var trasig, hjärtstocken krokig och

rodret skevt. Hela fördäcket, den översta bordgången, balkar och balkvägar måste bytas. Skrovet behövde skrapas rent.
Köp inte ett vrak, köp en båt i stället, vädjade barnen.
Men Solveig och Lars köpte Match II. De hade en ungefärlig uppfattning om vad de gav sig in på eftersom de tidigare hade
renoverat en norsk sköyte, en stor äldre seglande kosterbåt.
- Vi är egentligen inga seglare, erkänner Solveig. Men jag älskar båtar och vi hade bestämt oss för att ha en motorbåt. Och den måste vara stor för att få plats med våra tre pudlar ombord.
De hade hittat formen. Den rätta storleken och den vackra båten. Och maskinen var bra, motorn hade bara gått fyra säsonger, men skicketvar hemskt.
Skrovetvar renskrapat och vat ten hade runnit efter sidorna och misfärgat bordlägglingen. Men hon var fortfarande vacker. Det betydde allra mest.
— Det är så enkelt, säger Solveig. De bestämde sig för att försöka få Match II i sjöduglig tskick på plats och startade ett ivrigt veckoslutspendlande fram och tillbaka mellan Västervik och Stockholm. Nästan varje helg och två års semestrar tillbringades på varvet.
Balkar och balkvägare byttes och fördäcket lades nytt med oregon pine. Fördäcksluckorna var alltför tunna och förstörda av rostiga skruvar för att kunna räddas men mittposten och glasen på skylightet gick att bevara. Femtio meter bordläggning i botten byttes, ett nytt skarndäck lades från för till akter och nedre delen av salongssidorna byttes. En ny akterspegel med häckspant och akterspant kom så

småningom på plats. Dörrarna mot akterdäck var alltför sönderskrapade och ruttna i fogarna, så nya måste tillverkas.
Roder och propeller lagades och den moderna toaletten byttes ut mot en toalett som Solveig Lars hittade på en veteranbilsmarknad. Den var av exakt samma typ och fabrikat - Rylander & Asplund - som Match II:s orignaltoalett.

Flaggmasten var rutten i ändan. Fartygssymbolen framför andra - skeppsklockan - sitter på plats.

Nytt pentry

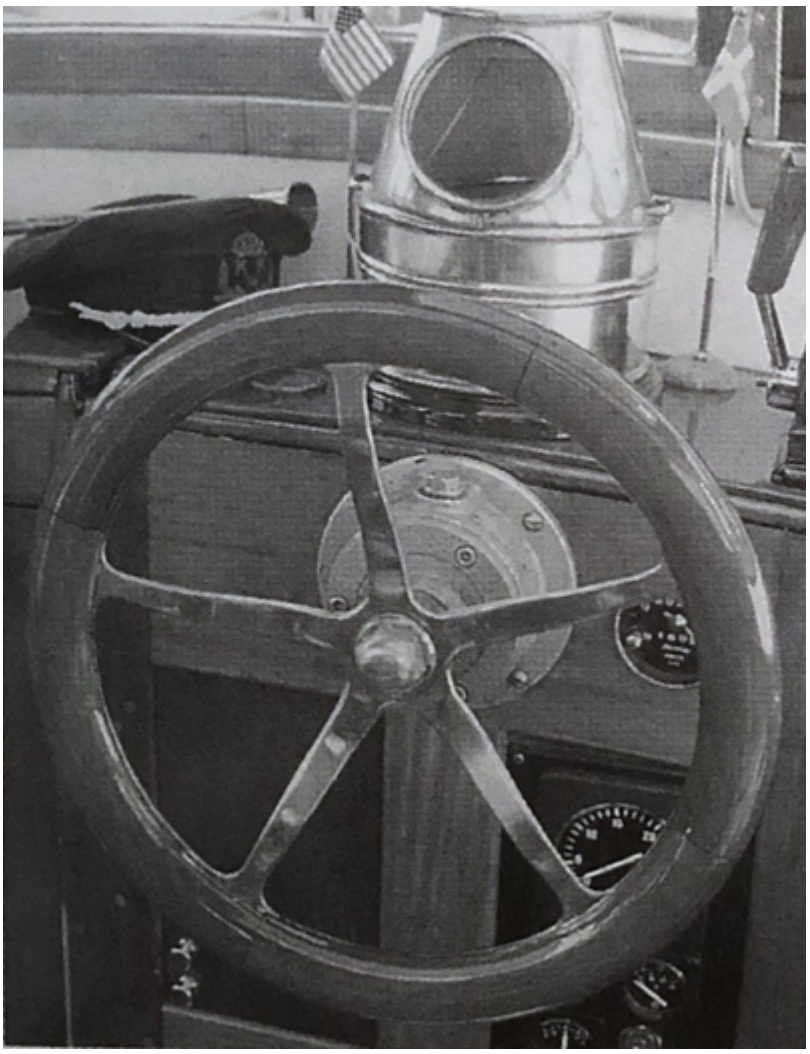
Ett nytt pentry byggdes, maten lagades tidigare på kommandobryggan i en löstagbar plywoodbänk. Matlagning förekom sannolikt sparsamt ombord, mest åt Littorin och Faulkner säkert medhavd matsäck eller gick på restaurangen i Sandhamn. Idag finns gasolspis, rostfri diskho, elektriskt kylskåp och förvaringsskåp i det utökade pentryt. Av nostalgiska skäl sparades en bit av den fina kolmårdsmarmorn i pentryt.

Två mahognybänkar nytillverkades och monterades långskepps på kommandobryggans sidor. I bänkarna finns nu förvaringsutrymmen för wc-tank och gasoltub bland annat.

Akterdäcket behövde inte bytas, det slipades rent och fernissades. Men hela skrovet skrapades rent, hundratals rostig skruv och nit byttes mot syrafast och skruvhålen fylldes med mahognyplugg. Skrovet oljades till slut , botten ströks med blymönja och skrovsidorna fernissades åtta gånger.

Vi hade ju också hjälp av flera personer med snickeriarbeten. Själv slipar jag och lackar allting, berättar Solveig. Masten kapades en bit eftersom den var rutten i botten, nya spridare tillverkades.

Men Match II verkade inte vilja komma i sjön i huvudstaden. Efter två års arbete orkade Solveig och Lars inte med resorna till Stockholm. Match II fick resa till Västervik i stället, landvägen. Kreugerjakten gled på en luftkuddeupphängd båtvagn söderut längs E4:an och hon är förevigad vid Sillekrogs bensinmack i Sörmland.

På bryggan står styrman skyddad för vind och sjö. Moderna reglage och instrument smälter in bland nautiska rariteter som ratten och det vackra nakterhuset av mässing.

Nåtning och lackning

Tidig vår 1994 fortsatte arbetet med nåtning och lackning av fördäck. Motorn skulle monteras och alla renoverade beslag skruvas på plats. Ett kapell beställdes till kommandobryggan, som i fortsättningen skulle bli regntät eftersom det låg dynor på de nya bänkarna.

Alla dynor till salongen tillverkades nya och de rostiga resårbottnarna till sofforna byttes ut. Gardiner syddes till de runda fönstren i salongen och de fina rullgardinerna renoverades. Fortfarande finns bruksanvisningen på gammalsvenska kvar på rullgardinstängerna.
— Prylarna är viktiga, menar Solveig. Fast man får vara rädd om sakerna, jag sjöstuvar allt ombord, tallrikar och kristallglas.
Mycket är inhandlat på auktioner och loppisar. På väggen i salongen hänger ett porträtt av Gustav V. Plåtasken för rökverk med KSSS-emblem innehåller numera chokladcigaretter eftersom det råder rökförbud ombord. Och kristallkronorna har Solveig och Lars tillverkat själva, en svarvad mahognyram och prismor inköpta på Rejmyre glasbruk.

Stilfullt och ombonat i salongen. Gustav V på väggen, äkta mattor på durken och porslin på kaffebordet. Kristallkronorna har Solveig och Lars tillverkat själva med hjälp av lösa prismor från Reijmyre Glasbruk.

Möblerna ruttna

Byrån i aktersalongen var rutten och fuktskadad nedtill och har också genomgått renovering. På översidan av byrån fanns ett slingerräcke med små svarvade dockor av mahogny. Solveig och Lars har låtit göra kopior av dessa för att användas till nya hyllor vid inredningen av skansen.
Skansen var tidigare enbart maskinutrymme, men eftersom maskinen har flyttats bakåt och nu ligger under kommandobryggan kan utrymmet underfördäck utnyttjas som Captains cabin.
På kajen vid Västerviks båtvarv den 19 juli 1994 gick Match II i sjön efter att ha stått på land i sex år. Trots den långa torrvistelsen tog hon inte in mycket vatten, idag är hon nästan torr.
Orken eller pengarna tröt aldrig. Solveig och Lars sålde sin stora båt och fick under projektets gång ett arv som plöjdes ner i renoveringen. Dessutom fick de många bra rabatter på material och arbete.
- Det har varit värt det, konstaterar Solveig. Och inte minst, folk gillar det, veteranbåtar är alltid uppskattade.
Många uppmuntrande ord på vägen har gjort att Solveig och Lars har fortsatt.
Ett giltigt motto på Krueger och Littorins tid var att ett lustfartyg byggdes för att skapa nöje och avkoppling åt sin ägare. Fortfarande är det ljuvligt att vila ögonen på Match II när hon ligger förtöjd vid Slottsholmen i Västervik.

Match I I

Längd, totalt: 14 meter

Största bredd: 2, 6 meter
Deplacement 5 ton
Byggår: 1917
Material mahogny
Fart: 14 knop
Motor Ford Diesel 6-cyli 115 hk
Konstruktör: Knut Ljungberg
Varv: Gustafsson & Andersson, Lidingö

Fotnot: MYS. Motor Yacht Society förening får bevarande av gamla fina maskindrivna nöjesbåtar
Nostalgia 1 1997